

Wyrok z dnia 25 listopada 1997 r.

I PKN 369/97

Podanie w prasie rzetelnej informacji o zawieszeniu prokuratora w czynnościach nie stanowi wobec niego szkany, jeżeli uprzednio udzielił on prasie kilku wywiadów dotyczących prokuratury, ocenionych jako pomówienie.

Przewodniczący SSN: Maria Mańkowska, Sędziowie SN: Kazimierz Jaśkowski (sprawozdawca), Walerian Sanetra.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 25 listopada 1997 r. sprawy z powództwa Andrzeja J. przeciwko Skarbowi Państwa - Prokuratorowi Wojewódzkiemu w K. o zapłatę, na skutek kasacji powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krakowie z dnia 19 marca 1997 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

U z a s a d n i e n i e

Powód Andrzej J. w sprawie przeciwko Skarbowi Państwa - Prokuraturze Wojewódzkiej w K. o odszkodowanie i zadośćuczynienie wniósł kasację od wyroku Sądu Apelacyjnego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krakowie z dnia 19 marca 1997 r. [...] Zaskarżonym wyrokiem oddalono apelację powoda od wyroku Sądu I instancji oddalającego powództwo. W kasacji zarzucono naruszenie art. 24 § 1 KC w związku z art. 300 KP polegające na przyjęciu, że postępowanie pozwanego nie miało cech bezprawności. Twierdzi się w kasacji, iż ciężar dowodu bezprawności działania pozwanego nie obciąża powoda, lecz że to pozwany powinien wykazać, że jego zachowanie było zgodne z Kodeksem pracy, ustawą o prokuraturze i zasadami współżycia społecznego. Według powoda utracił on zdrowie i poniósł związane z tym szkody majątkowe w następstwie ujawnienia przez pozwanego w środkach masowego przekazu w 1991 r. wiadomości o zawieszeniu go w czynnościach, bezprawnego nałożenia kary porządkowej, zawieszenia w czynnościach służbowych ponad

przewidziany prawem okres 3 miesięcy, delegowania do innej miejscowości sprzecznie z zasadami współżycia społecznego i nieudzielenia zaległego urlopu wypoczynkowego zgodnie z art. 168 KP (przed nowelizacją z dnia 2 lutego 1996 r.). Podniesiono także, iż Sąd II instancji nietrafnie uzależnił udzielenie powodowi tego urlopu od przedstawienia zaświadczenia lekarskiego o zdolności do pracy, powołując się na przepis art. 216 § 5 KP (przed nowelizacją). Powód osobiście złożył dodatkowe uzasadnienie zarzutów kasacyjnych. Strona pozwana wniosła o oddalenie kasacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja nie jest uzasadniona.

Powołany jako podstawa kasacyjna przepis art. 24 § 1 KC stanowił - przed nowelizacją ustawą z dnia 23 sierpnia 1996 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 114, poz. 542), że „Ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie”. Przepis ten nie jest podstawą prawną do roszczeń dochodzonych przez powoda (odszkodowanie i zadośćuczynienie wywodzone z bezprawnego zachowania pracodawcy), a zatem oddalenie powództwa nie może go naruszać. Nie wskazano w kasacji innych przepisów Kodeksu cywilnego, które zostały naruszone, zdaniem wnoszącego kasację. Zgodnie z art. 393¹¹ KPC Sąd Najwyższy rozpoznaje sprawę w granicach kasacji, a z urzędu bierze pod uwagę jedynie nieważność postępowania. Nie jest zatem zobowiązany ani uprawniony do rozważania, czy zostały naruszone inne przepisy prawa niż wskazane w kasacji, które mogłyby uzasadniać dochodzone roszczenia.

Nadto należy podnieść, iż Sąd II instancji trafnie ocenił zachowanie strony pozwanej za zgodne z prawem i nie noszące znamion szykanowania lub prześladowania. Będąc prokuratorem w pozwanej Prokuraturze jesienią 1991 r. powód udzielił prasie kilku wywiadów, które zostały ocenione w środowisku prokuratorów jako pomówienie. Spowodowało to wszczęcie postępowania wyjaśniającego w sprawie o naruszenie art. 44 ust. 1 i 2, art. 47 oraz art. 48 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (obecnie jednolity tekst: Dz. U. z 1994 r. Nr 19, poz. 70 ze zm.) z zarzutami naruszenia ślubowania, powagi urzędu poza służbą, osłabienia zaufania do

bezstronności prokuratora, podania informacji znanej z racji pełnionego stanowiska do wiadomości publicznej oraz przedstawienia „zażalenia” do instytucji postronnej. Potem pojawiły się kolejne wypowiedzi prasowe powoda dotyczące sprawy rozpoznawanej w trybie prawa wyborczego w kampanii prezydenckiej. Sąd Najwyższy podziela pogląd Sądu II instancji, że opublikowanie przez stronę pozwaną informacji o zawieszeniu powoda w czynnościach z wyjaśnieniem przyczyny i podaniem podstawy prawnej, sformułowane rzetelnie i w spokojnej formie, było działaniem w ramach porządku prawnego. Było to konieczne po to, aby w odbiorze społecznym ostra krytyka Prokuratury przez powoda nie była uznana za uzasadnioną.

Sąd Najwyższy rozpoznaje niniejszą sprawę na podstawie stanu faktycznego ustalonego przez Sąd II instancji. Nie postawiono bowiem w kasacji zarzutu naruszenia prawa procesowego, co mogłoby mieć istotny wpływ na ustalenia dotyczące stanu faktycznego. W ustaleniach Sądu II instancji nie wspomina się o ukaraniu powoda karą porządkową. Nie może być zatem rozpatrywany zarzut dotyczący bezprawności nałożenia tej kary. Zarzut sprzecznego z prawem zawieszenia w czynnościach przez okres ponad 3 miesiące nie jest uzasadniony. Przepis art. 71 ust. 3 ustawy o prokuraturze zezwala na zawieszenie w czynnościach na okres przekraczający 3 miesiące, jeżeli przeciwko prokuratorowi wszczęto postępowanie dyscyplinarne. Zachodzi to w niniejszej sprawie, gdyż przeciwko powodowi toczyły się dwa postępowania dyscyplinarne, zakończone umorzeniem z powodu przedawnienia. Delegowanie powoda do innej miejscowości nie przekraczało okresu 6 miesięcy (art. 50 ust. 1 ustawy o prokuraturze) i nie było sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

Powód wnosił o udzielenie mu zaległego urlopu po dniu 10 września 1992 r., a został on udzielony od 14 września 1992 r. W sposób oczywisty nie może to uzasadniać żądania zasądzenia zadośćuczynienia i odszkodowania za utratę zdrowia z tego tytułu.

Także nie jest uzasadniony zarzut naruszenia art. 216 § 5 KP (w brzmieniu obowiązującym przed nowelizacją z dnia 2 lutego 1996 r.). Z ustaleń Sądu II instancji wynika, że po rocznej chorobie powoda strona pozwana zażądała od niego zaświadczenia lekarskiego stwierdzającego zdolność do pracy, uzależniając od tego dopuszczenie go do pracy (a nie udzielenie urlopu, jak twierdzi się w kasacji). To zachowanie pracodawcy było zgodne z art. 216 § 5 KP oraz § 7 i 9 rozporządzenia Mi-

nistra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 10 grudnia 1974 r. w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników (Dz. U. Nr 48, poz. 296 ze zm.).

Z tych względów na podstawie art. 393¹² KPC orzeczono jak w sentencji.

=====